

Povzetek projekta Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020

1. odpiranje

za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Proučevanje biotske pestrosti Kraškega roba kot podlaga za varstvo in prepoznavanje potencialov za trajnostni turizem

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P-16 se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu** (neustrezno področje izbrišite):

5 – Naravoslovje, matematika in statistika

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partner/ja – podjetje/ji oz. organizacija, ki je/sta bilo/i vključeno/i v projekt)

Univerza na Primorskem Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije – Društvo varstvenih biologov BIODIVA

3. Besedilo:

- **Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta**

Zavarovana območja so eden izmed ukrepov varstva narave, ki jih predvideva Zakon o ohranjanju narave. Ta opredeljuje več kategorij zavarovanih območij, ki imajo različne režime varstva in upravljanja. Območje Kraškega roba je izvzeto iz sistema zavarovanih območij. Dodatno varstvo tega območja, ki ima v slovenskem in širšem merilu edinstvene značilnosti, je nujno potrebno za njegovo dolgoročno ohranjanje, saj se Kraški rob že sedaj spopada z grožnjami, ki pretijo njegovi biotski pestrosti. Čeprav s 4 mesečnim projektom ne moremo narediti velikega premika, je bil namen našega dela prispevati k dodatni obravnavi in naboru podatkov ter s tem ponuditi dodaten košček sestavljanke in s tem podporo obstoječim in vsem nadaljnjim pobudam za celovito varovanje tega območja.

- **Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta**

Zoološki del je bil namenjen popisu metuljev na izbranih površinah vzdolž slovenskega dela Kraškega roba. Metulji kot izvrstni indikatorji namreč pokažejo na stanje okolja in njegovo ohranjenost. Lepidopterološka skupina študentov je metulje popisovala na način popisa ploskev, ki so ga tekom trajanja projekta večkrat ponovili, da bi zaobjeli tudi časovni obrat vrst. Vsega skupaj je bilo izbranih 6 ploskev, od tega po 2 na severnem (Osp – OS, Črnotiče – CR), 2 na osrednjem (Hrastovlje – HR, Zazid – ZA) in 2 na južnem (Rakitovec - R1 in R2) delu Kraškega roba. Študenti so od aprila do julija identificirali skupno 75 vrst, od tega kar 15 vrst, ki so bodisi na Rdečem seznamu ogroženih metuljev, bodisi zavarovani s habitatno direktivo. Glede na število vzorčenj, ter glede na to, da so vzorčili le na odprtih kraških travnikih (izvzemši gozdne površine), je to dokaz o izjemni pomembnosti Kraškega roba za vrste dnevnih metuljev. Namreč v Sloveniji je trenutno poznanih 182 vrst dnevnih metuljev, med katerimi je precejšnje število gozdnih vrst (Polak 2009). Največjo vrstno pestrost dnevnih metuljev so zaznali na vzorčni ploskvi R2 na južnem delu Kraškega roba (54 vrst, od tega 7 redkih vrst), sledil je ZA (44 vrst, od tega 5 redkih), CR (41 vrst, od tega 6 redkih), OS (39 vrst, od tega 6 redkih), R1 (28 vrst, od tega 4 redke) in HR (26 vrst, od tega 4 redke). Najpogostejše identificirane vrste so bile: *Coenonympha pampilus* (mali okarček), *Maniola jurtina* (navadni lešnikar) in *Melanargia galathea* (travniški lisar). Na vzorčnih lokacijah se nahaja veliko število redkih vrst, ki imajo specifične habitatne zahteve, zato njihova prisotnost dokazuje, da je območje izjemno pomembno z vidika biotske pestrosti. Potrdili smo prisotnost 11 vrst, ki so na Rdečem seznamu ogroženih vrst metuljev v Sloveniji: *Pieris ergane* (mali belin), *Pieris manii* (primorski belin), *Hipparchia semele* (rjasti gozdnik), *Melitaea britomartis*

(temni pisanček), *Polyommatus daphnis* (nazobčani argus), *Plebejus idas* in *P. argyrognomon* (ozkorobi in srebrni mnogook), *Polyommatus thersites* (deteljnin modrin), *Pseudophilates vicrama* (šetrajev sleparček), *Scolitantides orion* (homuličin krivček), *Pyrgus alveus* (zelenosivi slezovček) in *Spialia sertorius* (rdečkasti venčar) (Glasilo uradni list RS 2002); ter 4 vrst, ki so strogo zavarovane s habitatno direktivo: *Zerynthia polyxena* (petelinček), *Coenonympha oedippus* (barjanski okarček), *Euphydryas aurinia* (travniški postavnež) in *Lycaena dispar* (močvirski cekinček). Botanična skupina je ugotavljala vrstno pestrost celotnega območja in posameznih popisnih površin, tako z izvajanjem terenskih aktivnosti, kot tudi preko izčrpnega pregleda literature. Vsa pomembna literatura o floristični pestrosti območja je bila digitalizirana in preko internega repozitorija dana na razpolago različnim uporabnikom. S podporo računalničarja smo digitalizirane podatke zbrali v bazo. V okviru projekta smo zabeležili tudi nekaj novih vrst za floro Slovenije (npr. wulfenov mleček) in potrdili prisotnost nekaterih redkih in ogroženih vrst na območju kraškega roba (npr. gomoljasta špajka). Iz zbranih podatkov smo lahko prepoznali botanično najbolj pomembna območja, ki jih je potrebno izpostaviti pri ukrepih varstva narave. Botanično najbolj zanimiva območja smo predlagali tudi kot pomembna pri načrtovanju trajnostnih oblik turizma. Podatki bodo tako lahko obravnavani tudi v prihodnjih študijah na popisnih površinah. Skupina za trajnostni turizem pa je v prvem delu projekta iskala literaturo na tematično trajnostnega turizma, ki se povezuje z aktivnostmi v naravi. V drugem delu projekta pa je bil cilj, da svoje teoretično znanje združi s praktično zbranimi podatki ostalih skupin ter na podlagi le-tega zasnuje za to območje najbolj smiselno turistično ponudbo. Predlog ponudbe, ki bo ne le ustrezala trajnostno naravnemu turizmu pač pa bo izpostavljala tudi pomembnost zavarovanih vrst na tem območju ter spodbujala dobre prakse kot je recimo pravilno upravljanje (zlasti košnja), s katerim bi lahko pozitivno prispevali k boljšemu ohranjanju rastlinskih in živalskih vrst. Izveden je bil tudi tabor, kjer je projekta ekipa povabila tudi zunanje sodelujoče – prostovoljce in ostale zainteresirane, ki so se udeležili tabora, terenov ali predstavitev ob zaključku projektnih aktivnosti. S tem je bilo dodatno doseženo tudi informiranje javnosti in vključevanje zunanjih zainteresiranih. Izsledke terenskega vikenda, kjer so potekali intenzivni tereni pa so skupaj s preostalimi zbranimi podatki bili predstavljeni v obliki ppt predstavitve ob zaključku tabora vsem udeleženi in zbrani poročilo v obliki zbornika projektnih rezultatov in predlogov.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

S projektom smo prispevali dodaten nabor dragocenih podatkov o flori in favni izbranega območja, ter podali primer potencialnega razvoja dodatne ponudbe. Predvsem pa je pomembno ozaveščanje javnosti o vrednosti posameznih območij znotraj Kraškega roba. Morebiti se na prvo oko zdijo takšna območja revna a so še kako pomembna za ohranjanje biodiverzitete, kar pa lahko uspemo samo v primeru, da se ljudje tega zavedajo in s tem upravljajo na pravi način.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo: Priložite vsaj dve sliki npr. sliko končnega produkta, sliko študentov pri delu na projektu, sliko s sestankov ipd. Pri pošiljanju slik bodite pozorni, v kolikor gre za končni produkt, da bo zadoščeno zahtevam glede informiranja in obveščanja (ustrezni logotipi itd.).

